

Nieuwsbrief VWG Rijk van Nijmegen e.o. / 2023 - 08 / september 2023

Hoi Paul,

September, de herfst is begonnen. Het is voor de vogelaar nu te doen op de trektelposten. Er zijn drie trektelposten in onze regio die vrijwel elk weekend bezet zijn. Dit zijn het Zweefvliegveld Maldens Vlak

(<https://trektellen.nl/count/view/4/20230905>), de Millingerwaard

(<https://trektellen.nl/count/view/1352/20230903>) en een geheel nieuwe

trektelpost, de Leemput bij Ven-Zelderheide

(<https://trektellen.nl/count/view/1636/20230905>). Fred en Jeroen zijn hier bij

de Leempunt gaan zitten, omdat de Gebrande Kamp dichtgroeit. Leden zijn

van harte welkom om aan te sluiten op een van de drie trektelposten. Of je

nu een gevorderde trekteller bent of een absolute beginner; iedereen is

welkom.

Ook een must is om in september of oktober een lang weekend te vogelen

op een van onze Waddeneilanden; daar heb je echt kans op spectaculaire

waarnemingen. Maar de spannendste trek gaan we meemaken op

Helgoland. Een groep van 16 vwg-leden gaat het laatste weekend van deze

maand naar dit afgelegen Duitse eiland. In de volgende nieuwsbrief komt een uitgebreid verslag.

Weer een volle nieuwsbrief! Twee uitgebreide terugblikken op het afgelopen

broedseizoen. Dank aan alle tellers, zonder jullie hadden we niet zo'n goed

overzicht. Een detectiveachtig verhaal over een gaai, hoe doen de

huiszwaluwen het in 2023 en een excursieverslag van Vogelplus. Helaas

geen verslag van de Millingerwaardexcursie, want die ging vanwege de

regen niet door. Deze excursie wordt snel ingehaald.

Paul Gnodde – voorzitter

Martijn Verdoes – secretaris

Kor Bosch – penningmeester

Kelvin Klaassen – excursies en meer

Frank Saris – vogelbescherming en wetlandwacht

Eerste indrukken broedseizoen 2023 Gelderse Poort – Joost van Bruggen en Harvey van Diek

In de Gelderse Poort wordt al sinds 1989 jaarlijks een groot aantal schaarse en zeldzame broedvogels geteld. Een unieke reeks inmiddels. Ook dit jaar zijn zo'n 60 vogelaars voor dag en dauw op pad geweest om de ronden te tellen.

Wil je zelf ook vogels (leren) tellen, neem dan gerust contact op met Joost van Bruggen (joost.vanbruggen@sovon.nl) of Harvey van Diek (harvey.vandiek@sovon.nl). Zij zijn de broedvogelcoördinatoren van de Gelderse Poort.

Nog niet alle gegevens zijn ingevoerd en verwerkt maar het is altijd leuk om alvast met een schuin oog te kijken naar afgelopen broedseizoen. De genoemde aantallen hieronder zijn dus nog niet definitief. Wat was het voor een jaar? In elk geval een heel nat voorjaar, maar vanaf mei prima telomstandigheden.

Schaarse soorten

Van de **roerdomp** werden dit jaar maar liefst 26 territoria aangetroffen, 22 in de Rijnstrangen en toch (weer) 4 in de Ooijpolder. Vorig jaar bleef de teller

steken op 23. Die is terug van bijna weggeweest.

De **bruine kiekendief** is van nature een moerasvogel, toch lijkt ie de Gelderse Poort meestal te mijden, tot dit jaar. Maar liefst 4 territoria werden gevonden, allemaal in de Rijnstrangen. In de Ooijpolder hingen wel op diverse plekken langdurig vogels rond, maar (blijkbaar) niet voldoende voor een territorium. Is dit het begin van een voorzichtige opmars?

De **grauwe klauwier** broedt pas sinds 2019 in de Gelderse Poort, toch werden er in 2021 al 12 territoria aangetroffen. In 2022 en ook in 2023 werd dat aantal niet gehaald, maar bleef het aantal op 9 steken. Sommige vogelaars telden begin augustus maar liefst 11 grauwe Klauwieren op een plek, twee paar met minimaal 7 jongen.

De **buidelmees** lijkt de Gelderse poort nu echt de rug toe te keren. Alleen in de Zuidstrang (Rijnstrangen) werden nog 2 territoria geteld. In 2022 waren dat er nog 6. Hoe kunnen we deze negatieve spiraal doorbreken?

Wel goed nieuws van de **rietzanger**. Deze heeft, na jaren aan de Gelderse Poort(en) te kloppen nu eindelijk vaste grond onder de voeten gekregen. Dit jaar al 77 territoria, waarvan overigens het overgrote deel in de Rijnstrangen. De **nachtegaal** had ook een goed jaar met maar liefst 50 territoria. Een van de hoogste aantallen sinds jaren. Het topjaar was 2020 met 63 zingende mannen, maar meestal blijft het aantal rond de 30 steken.

Schaarse (wintergevoelige) soorten

De **Cetti's zanger** knalt sinds 2016 letterlijk door het dak. In dat jaar, nog maar zeven jaar geleden(!), werden de eerste twee aangetroffen in Ooijse Graaf-West, in 2023 waren dat er al 113. Waar stopt deze opmars?

De **ijsvogel** ging van 26 in 2020 naar 6 in 2021 (die korte strenge vorstperiode in februari was funest) en 12 in 2022 en in 2023 13. Dus die krabbelt verder op.

Krenten in 2023

Een eenzame **zwarte wouw** hing weken rond in de Millingerwaard, maar zijn/haar partner van vorig jaar kwam niet terug... De knaller van dit voorjaar is natuurlijk het paartje **zeearenden** dat een nest bouwde in de Millingerwaard. Lees ook het boswachtersblog van SBB op <https://www.boswachtersblog.nl/rivierengebied/2023/08/10/zeearend-terug-in-rivierengebied-oost-en-hoe/> voor nog meer mooi zeearendnieuws.

Dit jaar weer eens een roepende **porseleinhoen** bij de Oude Waal. Genoeg voor een territorium. Het was wel de enige voor de hele Gelderse Poort overigens. De **woudaap** bleef dit jaar, net als in 2022, steken op één in de Rijnstrangen, terwijl de soort landelijk een opleving kent. Wie vindt de eerste (sinds lange tijd) voor de Ooijpolder?

Echte teloorgangers

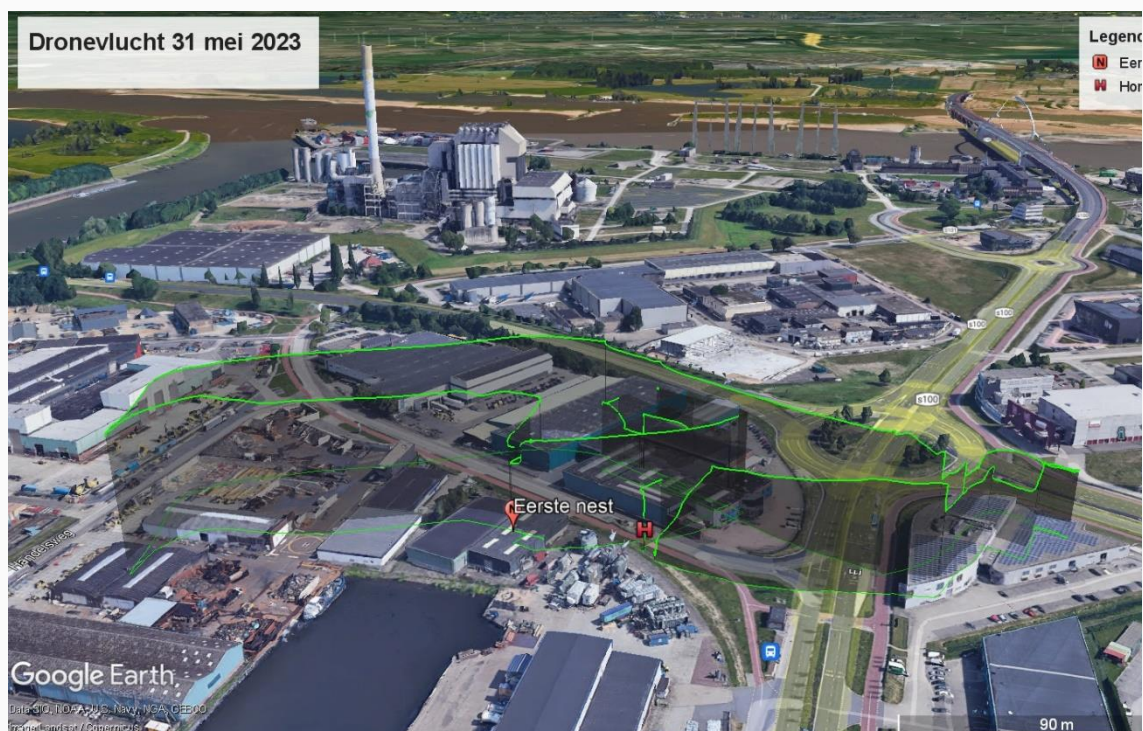
De **zomertortel** zijn we nu echt kwijt. Geen enkel territorium meer. Hoe triest is dat! De **snor** grijpt zijn laatste strohalm met dit jaar voor het eerst sinds vele jaren een territorium in de Oude Waal (Tiengeboden) en twee territoria in de Rijnstrangen (overigens nog 4 in 2022). De **wielewaal** zijn we ook bijna kwijt. Uit de voorlopige aantallen komen er slechts 3 naar boven.

De **patrijs** hangt al jaren aan een zijden draadje, maar aan de noordkant van de Waal (Oosterhoutse Waarden) zitten er nog enkele. In de Stadswaard (Ooijpolder) werden nog twee exemplaren aangetroffen, maar het is nog niet helemaal duidelijk of dat ook een territorium is geworden.

Kleine mantelmeeuwen broedend op daken in Nijmegen - *Chris van Turnhout en Juan Gallego-Zamorano*

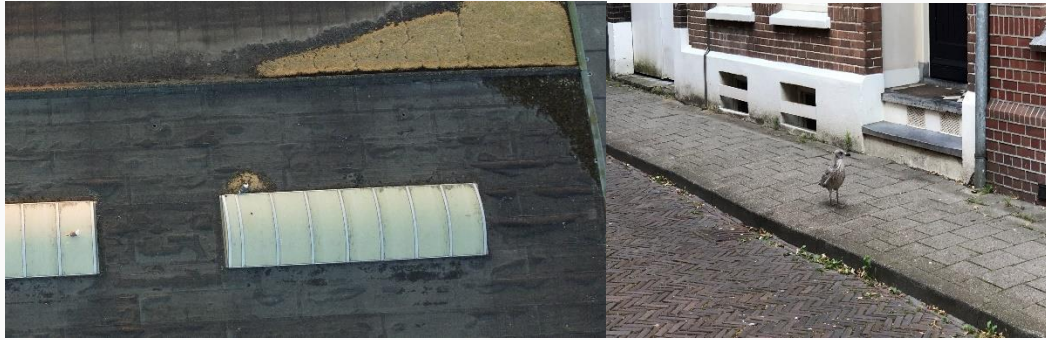
Vanaf de jaren tachtig broeden kleine mantelmeeuwen en zilvermeeuwen in Nederland op daken in woonwijken, industriegebieden en bedrijventerreinen langs de kust. Sinds de eeuwwisseling gebeurt dat ook steeds vaker landinwaarts. De laatste jaren raakt deze kolonisatie in een stroomversnelling, vooral bij kleine mantelmeeuw, ingegeven door predatie van grondkolonies door vossen en actieve verstoring door mensen. In het werkgebied van VWG Nijmegen zijn succesvolle broedgevallen van dakbroedende kleine mantels bekend van het industrieterrein van Cuijk (2015). Ook in Nijmegen wordt al vele jaren vermoed dat er kleine mantels op daken broeden, maar zekere broedgevallen in de vorm van een bezet nest of niet vliegvlugge jongen werden voor zover wij weten nog niet gevonden. Dat is ook niet zo eenvoudig, want je moet een blik op het dak kunnen werpen. In de Digitale Avifauna staat hierover: "Vanaf 2000 werden bijna jaarlijks in de wijk Wolfskuil in Nijmegen territoriale vogels gezien. Ze verschenen stevast eind maart en bleven dan tot de herfst. Regelmatig zaten ze op de daken in de wijk. Territoriaal gedrag t.o.v. andere paartjes en buizerds en blauwe reigers die regelmatig werden weggejaagd (soms tot op grote hoogte) waren de aanleiding om te veronderstellen dat het mogelijk om broedende vogels ging. Ook werden voedseltransporten waargenomen en in juni werden er eerstejaars vogels in de wijk gezien. Broedlocaties zouden de platte daken van de flats aan de Molenweg, het UWV of de flats bij het stationsgebied kunnen zijn. Hard bewijs van broeden werd echter nooit gevonden." In 2023 besloten wij de grote meeuwen in Nijmegen wat meer aandacht te

geven, naar aanleiding van een oproep van Sovon om in het hele land beter op dakbroeders te letten. We fietsten vanaf begin mei rond op zoek naar roepende, baltsende, wakende of alarmerende meeuwen. We vroegen vogelaars via de WhatsApp-groep om tips van mogelijke broedlocaties en deden navraag bij de stadsecoloog van de gemeente naar locaties waar bewoners meeuwenoverlast hadden gemeld (meeste gemeenten hebben daarvoor een centraal meldpunt). Potentiële locaties waar meeuwen rondhingen onderwierpen we aan een nadere inspectie: we bezochten het betreffende dak, observeerden herhaaldelijk vanaf een hoog uitzichtpunt of vlogen met een kleine drone (DJI mini2 met 4k camera).

Deze zoekacties leverden het eerste zekere broedgeval van de kleine mantelmeeuw in Nijmegen op, een bezet nest in de Kanaalhaven (foto 2) en ook het eerste broedgeval met jongen voor de stad, een niet vlugvlug jong op straat in Bottendaal (foto 3), dat werd begeleid door alarmerende oudervogels die voorbijgangers aanvielen.

Foto 2: bezet nest in de Kanaalhaven / foto 3 jonge kleine mantelmeeuw op straat

In totaal vonden we op vijf locaties zekere broedgevallen van kleine mantelmeeuwen op daken:

- Omgeving Kanaalhaven/Scheepvaartweg: met drone 3 nesten, plus elders 1 wakend/alarmerend paar. Volgens de beheerder van een van de bedrijfspanden langs de Scheepvaartweg waren hier al 3-4 jaren meeuwnesten op het dak aanwezig, die in de meeste jaren werden verwijderd.
- Tarweweg: met drone 2 nesten.
- CWZ ziekenhuis: tijdens dakbezoek 1 niet vliegvlug jong en 2 wakende/alarmerende paren. Op 4 augustus zag Jos van Oostveen hier twee pas vliegvlugge jongen rondvliegen, dus minimaal 1 broedgeval was ook succesvol.
- Bottendaal: met drone 1 niet vliegvlug jong en 3 alarmerende paren.
- Bedrijventerrein Bijsterhuizen: met drone 1 nest.

Rond het Takenhofplein werden bovendien tijdens meerdere bezoeken tot 2 paren wakende en alarmerende paren aangetroffen. Herhaalde observaties op de campus van de Radboud-universiteit (vanaf hoogste verdieping Erasmusgebouw), bij het industrieterrein langs het Maas-Waal-kanaal (vanaf Graafsebrug), in omgeving Koninginnelaan/westzijde station (drone) en in omgeving Marconistraat/St. Jacobslaan (drone) leverden geen aanwijzingen voor broeden op.

Het totaal komt daarbij uit op minimaal 14 'broedparen' van kleine mantelmeeuw (8 zeker plus 6 waarschijnlijke broedgevallen). Tijdens de dronevluchten in Bottendaal, Bijsterhuizen en CWZ-ziekenhuis kwamen bovendien binnen een kort tijdsbestek van enkele minuten zo'n 10, 7 respectievelijk 5 'paren' uit de omgeving aanvliegen om mee te alarmeren; het is vooralsnog onduidelijk of dit broedvogels uit aangrenzende, niet

bezochte delen zijn of dat het gaat om rondhangende, niet-broedende vogels. In Bottendaal kwamen er ook nog 2 paar alarmerende zilvermeeuwen bij; voor deze soort vonden we verder geen concrete aanwijzingen voor broeden in Nijmegen.

Ook elders in Nijmegen kunnen meeuwen op daken broeden. We hebben lang niet overal gekeken, en op o.a. bedrijventerrein West-Kanaaldijk, in Dukenburg, Lindenholt en centrum zijn veel geschikte daken. Locaties met één of enkele nesten zijn makkelijk over het hoofd te zien vanaf de grond, want de ene ouder kan buiten het zicht broeden terwijl de andere ouder ver weg aan het foerageren is. Het zou ons niet verbazen als het werkelijke Nijmeegse totaal al zo'n 30-40 broedparen kleine mantelmeeuwen bedraagt, maar meer veldwerk is nodig. Naar verwachting zal dit aantal komende jaren snel verder oplopen, gezien de ontwikkelingen elders in het land en de grote flexibiliteit die de soort aan de dag legt ten aanzien van voedselkeuze (ze eten ook regenwormen en muizen in intensief gras- of akkerland), foerageerafstanden (tientallen kilometers tijdens broedseizoen geen probleem) en nestlocatie (grote, platte daken niet noodzakelijk). Bewoners zijn niet altijd gecharmeerd van de vocaliteit van grote meeuwen op hun dak in de vroege ochtend, dus de VWG zou zo maar de nodige vragen tegemoet kunnen zien over hoe de 'overlast' te beperken.

We bedanken Jos van Oostveen, Jeroen Helmer, Jeroen Nagtegaal, Twan Joosten (CWZ) en Joep van Belkom (gemeente Nijmegen) voor hun tips en medewerking. De telgegevens zijn opgeslagen in de kolonievogeldatabase van Sovon.

Huiszwaluwtelling 2023; een stabiel jaar met uitschieters – *Nico van der Poel (reacties en suggesties welkom op npoel@fo.nl)*

Ieder jaar ga ik weer met spanning een aantal dagen erop uit om de huiszwaluwnesten te tellen: meer of minder dan vorig jaar en hoe reageren de mensen. In Alverna een nieuw nest en de mensen hebben het helemaal bekeken hoe in ruim een week het nest klaar was. Mensen hadden bij de kinderboerderij al een teil met natte klei klaar gezet. Een mevrouw vertelt dat ze nog steeds denkt hoe haar zieke buurman voor het raam naar de zwaluwen lag te kijken. En dit jaar ging haar buurmeisje op onderzoek uit en zag de eierschalen waar dan het vogeltje in gezeten had. De meeste mensen zijn er blij mee: "ze brengen toch geluk, heb ik gehoord". Een ander is makkelijk: "Laat maar lekker zitten; ik heb er geen last van." Soms zijn

mensen vooral verdrietig als ze niet terug komen. “Waarom ?” Tja, dat kan ik ook niet verklaren. Een mevrouw vertelt dat ze de dakrand moesten vernieuwen en er toch weer steunbalken onder lieten zetten. “Wel duurder, maar voor de zwaluwen.” Een man zegt dat ze niet zijn teruggekomen: “ik kan er niets aan doen”. Ik merk op dat er wel een strip in de nok gehangen is. “Ja, sorry, ik vind het leuke beestjes, maar heb wel de overlast.” Ik noem de mogelijkheid van een poepplankje. “Ja, maar ik ben er niet zo van.” Jammer, zeg ik dan. Ze zijn kwetsbaar en ook nuttig met de vele insecten die ze vangen. Een man in Heumen is altijd heel trots: hij heeft kunstnesten opgehangen en ook gewone nesten, wel zeven bewoonde nesten. Zijn buurman deed hetzelfde, maar bij hem werd dit jaar maar één nest bewoond.

Ik kan niet verklaren waar ze wel of niet broeden. Soms weten mensen het wel zelf, zoals inwoners in Leuth: “in het begin van het seizoen werden de zwaluwnesten uitgehaald door kauwen die een huis verderop in de schoorsteen broedden”. Of soms lijkt de boer het ook wel te weten: “De stallen zijn vanaf vorig jaar leeg en de zwaluwen (8 nesten) zijn niet teruggekomen.” (Misschien wel dubbel verdrietig; mogelijk daarom wel meer nesten op de ijzeren balken van een manege driehonderd meter verderop.)

En dan de resultaten: in onze regio noemen we dit stabiel: 4% meer nesten dan vorig jaar: 2010 nesten bewoond. Maar als we per regio kijken dan zien we dat de ontwikkeling fluctueert zoals alle jaren. Peter Brouwer telde in Land van Maas en Waal 298 nesten (= -23%) maar ten Noorden van de Waal 843 nesten (= +18%). Bij die laatste telt vooral de grootste kolonie van Gelderland mee: onder de Lentloper 244 nesten (was 211). Ook de architect van de brug is hierin geïnteresseerd. Jordy Houkes en zijn team telde in de hele gemeente Wijchen 266 nesten (+11%). In de Ooijpolder 143 nesten (+8%), in Heumen en Groesbeek 135 (-11%) en in NO Brabant 99 (-10%). En de kwetsbaarheid in groeiende dorpen valt op: Overasselt en Malden nog

3 en 2 nesten. En dan nog Horssen Molenhoek van 17 naar 1 nest.

Ik som de kolonies van 10 nesten of meer op met tussen haakjes de cijfers van vorig jaar. Valburg 37(30), Herveld Tielsestraat 26(33), Herveld Zuid 13(10), Slijk-Ewijk 42 (32), Oosterhout dorp 127(92), Elst Tobbenhof 28(23), Elst Westeraam 60(57), Lent Visveld 32(38), Lentloper 244(211), Bemmeler West 19(13), Bemmeler-Oost 30(34), Gendt-West 15(24), Gendt Kommerdijk 44(33), Steenfabriek Gendtse polder 58(42), Hulhuizen 43(34), Vendam e.o. 10(15), Alverna 32(22), Wijchen Kerkeveld 33(16), Wijchen Woezikse Leigraaf 36(23), Batenburg kerk 106(92), Bergharen Grotestraat 12(16), Bergharen Breekwagen 10(22), Weurt-Zuid 33(17), Weurt-Noord 32(43), Beuningen Manege Reekstraat 44(38), Beuningen Viswijk 44(52), Ewijk 94(95), Horssen dorp 33(47), Deest 29(31), Druten West 22(23), Boven Leeuwen 31(49), Altforst 35(39), Appeltrn 33(40), Maasbommel 13(25), Nederasselt 14(19), Heumen dorp 13(16), Heumen Looistraat 32(32), Heumense Hof 12(10), Groesbeek Lage Horst 11(11), Breedeweg 44(52), Beek-de Geest 16(15), Ooij 27(31), Leuth 41(33), Kekerdorp 67(73). Molenhoek dorp 53(59), Beers 17(14), Gassel 12(10), Grave Oranje Bastion 18(38), Mill-de Hoef 27(26).

Gaai (*Garrulus glandarius*) dodelijk vastgepikt in braam (*Rubus spec.*) - Minne Feenstra

De natuur is vol gevaren, de dood is vaak dichtbij. Ziekte, voedselgebrek, extreem weer en predatoren zorgen voor de nodige slachtoffers. Dat geldt natuurlijk ook voor vogels. Denk aan stuiptrekkende grote sterns in een

kolonie met vogelgriep, de hongerende ijsvogel bij een wak of de merel die door een sperwer wordt gegrepen in de achtertuin. Maar ook wanneer het leven rustig lijkt door te kabbelen, kan een mooie dag ineens de laatste zijn. Door domme pech, een ongeval. Zo raakte een winterkoning dodelijk verstrikt in een spinnenweb bij Castenray (Feenstra 2016). Een graspieper en een roodborsttapuit kwamen in de uiterwaarden bij Nijmegen om het leven aan de stekelige vruchten van de Grote klit (Feenstra & Teunissen 2016). Een boerenwaluw kwam in een Drents grasland klem te zitten tussen een paar oude plantenstengels van Zevenblad en overleefde dat niet (Bijlsma 2012).

Een nieuwe pechvogel trof ik aan op 19 april 2022, tijdens een broedvogelkartering in Noord-Brabant (Staatsbosbeheer-object Kraaienspot bij Sint-Michelsgestel). Vanaf het fietspad langs de Schijndelseweg bij Hezelaar zag ik een dode gaai (*Garrulus glandarius*) die op een meter hoogte aan een wildraster leek te hangen. Bij nadere inspectie bleek dat de vogel inderdaad tegen de bovenkant van het wildraster hing, maar feitelijk vastzat aan een stekel van een braam (*Rubus spec.*). De stekel zat vast in de zijkant van de borst. De gaai hing met de kop naar beneden en was al enkele dagen dood, te oordelen aan de sterke lijkenlucht. De vogel zat vast op het punt waar twee lange, sterke bramenranken kruislings op de bovenste metalen draad van het wildraster lagen.

Het gebeurt wel vaker dat vogels zich vastprikken aan braam. Zo is er een geval bekend van een mannetje havik dat aan zijn staartpunt aan een stekel was komen vast te zitten, zich op zijn rug had geworpen en daardoor nóg vaster was komen te zitten. De vogel had dit niet overleefd (Bijlsma 2012).

Al zullen we met de gaai nooit precies weten hoe het gebeurd is, is er toch wel een voor de hand liggend scenario denkbaar. De gaai kan naar de bosrand gevlogen zijn om te drinken of om zich te wassen in de bermsloot langs het fietspad. Het was daarvoor een ideaal slootje, met ondiep water, voldoende ruimte op de oever maar ook de nodige dekking. Gaaien zijn schuw, dus hij zal eerst neergestreken zijn op de bovendraad van het wildraster, om te kijken of de kust veilig was. Dat was het mogelijk niet: er kan een brommer of een fietser zijn aangekomen waardoor de gaai geschrokken is en snel het bos in heeft willen vluchten. Daarbij zal hij met zijn borst tegen de twee sterke bramenranken zijn gevlogen en is vastgeprikte geraakt. Hangend aan zijn eigen gewicht kwam hij klem te zitten tegen het wildraster en kon hij geen kant meer op.

Literatuur

- Bijlsma R.G 2012. Dodelijke verstricking van een jonge Boerenzwaluw *Hirundo rustica* in niet-stekelige vegetatie. Drentse Vogels 26: 50-54
- Feenstra M. 2016. Winterkoning dodelijk verstrikt in spinnenweb. Limosa 89 (1): 32-33 en Natura 113 Nr. 4 november 2016: 14-15
- Feenstra M. & T. Teunissen 2016. Grote klit vangt Graspieper en Roodborsttapuit. De Mourik 42 (1): 16

Nieuwe editie Vogelplus van start - Martijn Verdoes

Voor de kersverse nieuwe lichting vogelcursus alumni biedt De Vogelwerkgroep rijk van Nijmegen e.o. ook dit jaar weer 'Vogelplus' aan. Het doel van Vogelplus is om de opgedane kennis van de vogelcursus gezamenlijk in de praktijk te brengen, onder toezicht van een ervaren vogelaar. Zelf vogels determineren, met een vraagbaak in de buurt: begeleid vogelen.

Op de mistige zaterdagochtend van 2 september verzamelde zich een groepje leergierige "eerste winter" vogelaars op parkeerplaats De Lange Paol in Kekerdijk, met als doel het rijke vogelleven van de Millingerwaard te aanschouwen. Maar door de dichte mist zat het afspeuren van boomtoppen in de hoop op een vis- of zeearend er in de vroege uurtjes nog niet in. Er werd al opgemerkt dat je onder dit soort omstandigheden eigenlijk bent

aangewezen op andere zintuigen en dat het een hele andere manier van waarnemen vereist. Details in verenkleeft maken plaats voor geluiden en silhouetten. Die uitdaging werd vol goede moed aangegaan.

Meteen over de dijk werden we luid begroet met "pietje-PÈÈÈH-PÈÈÈH-PÈÈÈH". Met wat 'pishing' kwam de matkop ook mooi in beeld. En hij bleek niet alleen, maar onderdeel van een heuse 'flock'. zwartkoppen, koolmezen, pimpelmezen, tijtjaffen, vinken en zelfs een mooie grasmus lieten zich van dichtbij horen en zien. Het aanzwellende geluid van roepende wulpen werd gevolgd door vier opdoemde silhouetten van forse steltlopers met hun lange – naar hun gulp wijzende – snavels. Een over het pad schietende schim van een gillende fazant werd op de hielen gezeten door een vrij grote roofvogel met een zware borst, wat ronde vleugels en een lange staart: een havik. Even verderop verraadde een harde hoge "tsieeuw..." de aanwezigheid van wat rietgorzen, die zich ook even lieten bewonderen.

Toen we eenmaal de eerste plas hadden bereikt begon de mist wat op te trekken. Een witgat "tju-wiét..wiet-wiet"-te erop los terwijl we de kuif-, krak- en wilde eenden determineerden. Langs de oever liep een oeverloper (waar anders hoor ik je denken...). Een hoog en scherp "tsieie..." werd gevolgd door een prachtige waarneming van een ijsvogel. Dit deed zelfs de laatste flarden mist optrekken. Een volgende 'flock' bleek een grauwe vliegenvanger te bevatten en op het dammetje troffen we op een hoop paardenkeutels een prachtige tapuit aan. Het bleek alweer vroeg laat en als toetje werden we

beloond met een fraaie visarend en een langsvliegende wespendif. De kop is eraf.

Tot later!

Heel veel dank aan alle stukjesschrijvers en Kor voor de check van alle typfoutjes. Ik hoop dat iedereen weer met interesse deze nieuwsbrief gelezen heeft.

Leuk om nog even te eindigen met een overzichtje van de zeldzame vogelwaarnemingen van afgelopen maand augustus. Die roodhalsgans zal een ontsnapte vogel zijn, maar het blijft leuk vogelen in onze regio!

Soort

soort	vroegste datum	aantal	#	laatste datum			
Roodhalsgans - <i>Branta ruficollis</i>	2023-08-08	11	11	2023-08-18			
Morinelplevier - <i>Charadrius morinellus</i>	2023-08-26	3	7	2023-08-29			-
Reuzenstern - <i>Hydroprogne caspia</i>	2023-08-17	1	2	2023-08-17			-
Kwak - <i>Nycticorax nycticorax</i>	2023-08-01	16	18	2023-08-25			
Koereiger - <i>Bubulcus ibis</i>	2023-08-06	3	5	2023-08-24			
Slangenarend - <i>Circaetus gallicus</i>	2023-08-11	3	3	2023-08-11			
Grauwe Kiekendief - <i>Circus pygargus</i>	2023-08-24	2	2	2023-08-24			-
Hop - <i>Upupa epops</i>	2023-08-03	13	13	2023-08-30			

Paul Gnodde

voorzitter / coördinator nieuwsbrief

06-18758711